

K. K. Klomegah, Global Research: BRICS pod ruským predsedníctvom: Smerom k vznikajúcej globálnej architektúre?

- CZ24 News | 10. února 2024

SVET: Združenie piatich rozvíjajúcich sa ekonomík ľudovo označovaných ako BRICS pod ruským predsedníctvom (2024) začalo svoju činnosť prvým stretnutím Šerpov/Sous-Šerpov, ktoré sa konalo 30. januára - 1. februára za účasti nových krajín - Etiópia, Egypt, Irán, Spojené arabské emiráty a Saudská Arábia. Stretnutie bezvýhradne zaznamenalo významný prínos pri formovaní programu na rok 2024 a komplexného plánu činností, ktoré sa majú uskutočniť v Ruskej federácii.

Počas svojho predsedníctva v BRICS sa Rusko bude snažiť nájsť riešenia ekonomických, politických a humanitárnych otázok, posilniť spoločný konsenzus a prístupy s partnerskými krajinami.

Počas stretnutia, ktoré viedol námestník ministra zahraničných vecí, ruský šerpa v BRICS, **Sergej A. Ryabkov**, boli načrtnuté priority združenia.

Zástupcovia ruských ministerstiev a rezortov podrobne informovali o kľúčových oblastiach spolupráce. Zaznamenala sa dôležitosť implementácie viacerých ruských iniciatív, najmä spustenie integrovaného systému včasnej reakcie na riziká hromadných infekčných chorôb, zriadenie priemyselného kompetenčného centra založeného na UNIDO, lekárskej asociácii BRICS a špecializovanom časopise. a posilnenie spolupráce v oblasti dopravy a cestovného ruchu.

V rámci implementácie pokynov lídrov krajín BRICS v nadväznosti na výsledky XV. summitu asociácie (Johannesburg, 22. - 24. augusta 2023) pokračovali diskusie o modalitách kategórie partnerských štátov BRICS, as ako aj zvýšenie úlohy národných mien a platobných nástrojov v cezhraničných transakciách „desiatich“ krajín.

Všetci účastníci stretnutia potvrdili svoje zameranie na ďalšiu konštruktívnu prácu v rámci troch „košíkov“ strategického partnerstva BRICS: v oblasti politiky a bezpečnosti, ekonomiky a financií, kultúry a humanitárnych väzieb.

Poukázalo sa na to, že je čas popasovať sa s mimoriadnymi výzvami a nasmerovať asociáciu k vytvoreniu spravodlivejšieho a interaktívnejšieho sveta. Rýchla analýza ukazuje, že súčasná situácia je pohltaná novými konfliktmi a bezprecedentnými hrozbami, ktoré ohrozujú ďalší trvalo udržateľný rozvoj. BRICS je však svedomitým spôsobom pripravený zvládnuť kolektívne úlohy a priority, nestabilnú situáciu na Ukrajine, ľudskú katastrofu vyplývajúcu z hroznej izraelskej vojny proti Palestíne a jej vplyvu na Blízky východ a Stredozemné more.

Zároveň sa v diskusiách objavila Ukrajina. Bolo zdôraznené, že Rusko venuje veľkú pozornosť a rešpektuje iniciatívy predložené krajinami BRICS týkajúce sa urovnania na Ukrajine. To zahŕňa brazílsku iniciatívu, návrhy Čínskej ľudovej republiky a mimoriadnu úlohu Juhoafrickej republiky pri diskusii a podpore prístupov k potenciálnemu mierovému urovnaniu.

Okrem toho sa BRICS zameriava na prácu a príležitosti orientované na výsledky v rozvojových krajinách, najmä v krajinách globálneho juhu. Jeho neoceniteľné platformy sú k dispozícii na zabezpečenie súdržných a udržateľných reakcií na výzvy a na podporu spolupráce a obnovených

viacrozmerných partnerstiev, napríklad s Afrikou.

Napriek desiatkam žiadostí o členstvo, BRICS pridalo 1. januára 2024 iba päť nových členov. Nie je prekvapením, že Argentína odmietla svoje pozvanie s odvolaním sa na suverénne právo urobiť, napríklad konečné rozhodnutie založené na domácich problémoch a obmedzených vnútorných zdrojoch. V súčasnosti Alžírsko, Bahrajn, Bangladéš, Bielorusko, Bolívia, Kuba, Honduras, Indonézia, Kazachstan, Kuvajt, Maroko, Nigéria, Pakistan, Palestína, Senegal, Thajsko, Venezuela a Vietnam po podaní oficiálneho oznámenia čakajú na pozvanie do BRICS. členská prihláška.

Počas týchto troch dní (30. januára – 1. februára) sa na stretnutí uskutočnilo desať pracovných stretnutí, počas ktorých zástupcovia ruských ministerstiev a rezortov, podnikateľských a akademických kruhov prezentovali podrobné brífingy o kľúčových oblastiach spolupráce v BRICS a iniciatívach ruského predsedníctva. v združení. Partneri BRICS ubezpečili, že podporia plány predsedníctva a sú pripravení tento rok rázne spolupracovať.

Uskutočnili sa plodné a konštruktívne diskusie o mnohých naliehavých otázkach v oblasti obchodu a investícií, dopravy a energetiky, technológií a inovácií a trvalo udržateľného rozvoja. Vymenili si názory na posilnenie spolupráce v oblasti školstva, zdravotníctva a športu a potvrdili orientáciu na udržiavanie a prehĺbovanie väzieb medzi biznisom a odborníkmi.

Tento rok budú členovia pracovať na implementácii stratégie hospodárskeho partnerstva BRICS do roku 2025, a to aj posilnením dodávateľských reťazcov, rozvojom digitálnej ekonomiky, podporou malých a stredných podnikov, stimulovaním tokov turistov a interakciou v oblasti dopravy. Ich cieľom je spustiť kontaktnú skupinu BRICS pre klímu a trvalo udržateľný rozvoj, ktorú iniciovala ruská strana.

Konštatovala veľký potenciál spolupráce medzi krajinami BRICS v oblasti zdravotníctva a dúfa, že v tomto roku sa spustí praktická práca Integrovaného systému včasného varovania pred rizikami masových infekčných ochorení. Stretnutie plánuje uľahčiť pripojenie nových krajín k Výskumnému centru vakcín BRICS. Bol tu aj návrh na vytvorenie lekárskej asociácie a odborného časopisu BRICS. Víťajú začiatok fungovania Pracovnej skupiny pre nukleárnu medicínu.

Počas ruského predsedníctva sa bude BRICS aj naďalej zameriavať na posilňovanie spolupráce po protiteroristickej, protikorupčnej a protidrogovej línii, ako aj v oblasti medzinárodnej informačnej bezpečnosti a pokračovať v koordinácii prístupov krajín BRICS k riešeniu kľúčových zahraničných politických otázok, a to aj na takých medzinárodných platformách ako OSN, G20 a WTO.

Za dôležité považujú aj rozširovanie humanitárnych väzieb medzi našimi národmi, kontaktov medzi obvyčajnými ľuďmi a rozširovanie možností vzájomného obohacovania sa krajín zaradených do združenia.

Združenie BRICS vidí rastúci záujem spriatelenejších, podobne zmýšľajúcich štátov po celom svete o rozvoj spolupráce s BRICS.

Imponujú im základné princípy, na ktorých je interakcia založená: súlad s medzinárodným právom, rešpektovanie vzájomných záujmov a právo každého štátu na suverénnu voľbu cesty rozvoja. V reakcii na želanie širokej škály krajín posilniť vzťahy s BRICS, asociácia začala vyvíjať modalitu pre kategóriu partnerských štátov asociácie. Počíta sa aj s aktívnym využívaním mechanizmov pre dosah/BRICS plus dialóg na interakciu s tretími krajinami s cieľom významne prispieť k dosiahnutiu praktických výsledkov vo všetkých oblastiach strategického partnerstva.

Nováčikovia v BRICS

BRICS privítal svojich nováčikov vrátane **Etiópie, Egypta, Iránu, Spojených arabských emirátov a Saudskej Arábie**, na základe rozhodnutia lídrov BRICS v Johannesburgu sa oficiálne stali plnohodnotnými členmi od januára 2024. Egypt očakáva, že ruské predsedníctvo BRICS bude riešiť výzvy v roku oblasti potravinovej a energetickej bezpečnosti, povedal na stretnutí námestník egyptského ministra zahraničných vecí a vedúci delegácie krajiny v BRICS **Ragui al-Etrebi**.

„Dokonale si uvedomujeme, že postupná integrácia a úplné začlenenie nových členov do práce BRICS je vážnou výzvou. Sme však presvedčení, že pod skúseným manažmentom sa podarí všetko úspešne vyriešiť,“ uviedol predstaviteľ.

Ďalej sa dotkol ďalších dôležitých otázok, akými sú financie, prehĺbenie spolupráce v oblastiach ako investície a obchod, priemyselná transformácia, využitie IKT [informačných a komunikačných technológií] v záujme rozvoja, posilnenie námornej dopravy, logistiky, ako aj riešenia nedostatok potravín a energetickej bezpečnosti.

Teherán očakáva, že sa posun k platbám v národných menách v rámci BRICS zvýši počas ruského predsedníctva, uviedol na stretnutí námestník iránskeho ministra zahraničných vecí pre ekonomické otázky republikový šerpa Mehdi Safari z BRICS. Súviselo to so spôsobmi aktívnejšieho využívania národných a lokálnych mien a platobných nástrojov v cezhraničných transakciách s cieľom znížiť negatívne vedľajšie efekty súčasného globálneho ekonomického systému, v ktorom dominuje dolár.

Íránska strana sa tento rok plánuje aktívne zúčastniť na podujatiach BRICS, dodal diplomat.

„Sme tiež pripravení pracovať na všetkých potrebných riešeniach a dokumentoch pre októbrový 16. summit BRICS v Kazani,“ poznamenal. „Pokiaľ ide o rok 2024, dúfame, že sa podarí vyriešiť ekonomické a finančné smerovanie spolupráce, najmä otázky bankového sektora, platobných nástrojov, zrušenia medzinárodnej meny a používania národných mien.“

Lavrovove myšlienky na stretnutí BRICS

Minister zahraničných vecí Sergej Lavrov na stretnutí šerpov a sous-šerpov BRICS 31. januára načrtol aj parametre programu – súvisiace s prebiehajúcimi objektívnymi procesmi a hlbokou transformáciou medzinárodnej architektúry. To spája aj súčasnú predstavu multilateralizmu a populárne heslo inkluzívnosti, ktorej cieľom je zmeniť globálnu politiku, bezpečnosť a ekonomiku.

„Washington a jeho európske satelity mňajú obrovské množstvo peňazí na zadržiavanie Ruska, čo je v ostrom kontraste s prístupom západných metropol ku globálnemu juhu, najmä afrických krajín. Existujú prípady, keď je podpora pre Ukrajinu financovaná pozastavením projektov v Afrike a na Blízkom východe,“ povedal Lavrov.

Globálna väčšina - štáty Eurázie, ázijsko-pacifický región, Blízky východ, Afrika, Latinská Amerika a Karibik - však získavajú vo svetovom systéme silnejšiu pozíciu. Väčšina z týchto krajín čoraz viac presadzuje svoje národné záujmy a identitu a pragmatickými cestami sa usiluje o skutočnú strategickú nezávislosť.

V princípe je predsedníctvo Ruska BRICS „Posilnenie multilateralizmu pre spravodlivý globálny rozvoj a bezpečnosť“ – a keďže BRICS je asociáciou so vzájomnými princípmi pre globálny juh a východ. Jej základné princípy sú založené na vzájomnom rešpekte, suverénnej voľbe cesty rozvoja a implementácii základného princípu Charty OSN, teda suverénnej rovnosti štátov.

Lavrov hovoril o viditeľnom dopade turbulentnej geopolitickej situácie, kľúčových trendoch formovania multipolárneho sveta, zdôraznil rastúci vplyv kultúrneho a civilizačného faktora na svetovú politiku a dôležitosť uľahčenia rôznych mechanizmov spolupráce, ktoré by boli odolné voči deštruktívne akcie nepriateľských krajín. Poukázal aj na úspešné vytvorenie Novej rozvojovej banky (NDB) a Výskumného a vývojového centra vakcín BRICS.

Centrum výskumu a vývoja vakcín BRICS

V marci 2022 urobil BRICS ďalší obrovský krok vpred, pravdepodobne spôsobený pandémiou Covid-19, ktorá sa rozšírila po celom svete, aby konečne spustilo výskumné a vývojové centrum BRICS Vaccine R&D Center silne podporované Čínou. Pod vedením Ruska najprv navrhla spoluprácu v boji proti infekčným chorobám ako prioritu pre BRICS. Záverečné spoločné vyhlásenie zo samitu BRICS v roku 2015 v ruskej Ufe obsahuje pokyny vedúcich predstaviteľov, aby dôsledne pracovali na riadení rizika prepuknutia chorôb.

„Sme znepokojení rastúcimi a diverzifikovanými globálnymi hrozbami, ktoré predstavujú prenosné a neprenosné choroby. Má negatívny vplyv na ekonomický a sociálny rozvoj, najmä v rozvojových a najmenej rozvinutých krajinách,“ uvádza sa v deklarácii BRICS z roku 2015.

V rámci skupiny sú Čína a India pripravené zintenzívniť zdieľanie informácií a skúseností s členmi BRICS, vykonávať spoločný výskum a vyvíjať lieky a vakcíny na základe vzájomného rešpektovania suverenity a národných podmienok. Neskôr počas rotujúceho predsedníctva Juhoafrickej republiky pevne navrhla vytvorenie komplexného koordinačného výskumného a vývojového centra a plánovalo jeho umiestnenie v Johannesburgu v Južnej Afrike.

Napriek tomu v tomto smere nedošlo k žiadnym praktickým úspechom. Ale keď Čína prevzala kormidlo BRICS s účinnosťou od januára 2022, odborníci a výskumní analytici odvtedy prejavili hlboké záujmy. Napokon 22. marca bolo spustené Centrum výskumu a vývoja vakcín BRICS, do ktorého sú zapojení vedúci príslušných agentúr z piatich krajín. Iniciatíva na zriadenie BRICS Vaccine R&D Center, ako už bolo povedané, bola začlenená do záverečnej deklarácie summitu BRICS v Johannesburgu v Južnej Afrike (26. – 27. júla 2018).

Združila popredné výskumné inštitúcie a spoločnosti v členských štátoch – Nadáciu Oswalda Cruza (Brazília), Výskumný ústav chrípky Anatolija Smorodintseva (Rusko), Indický výbor pre lekárske výskum (India), spoločnosť Sinovac Life Sciences (Čína).) a Juhoafrická rada pre lekárske výskum (Južná Afrika).

Hlavným cieľom je zdieľať najlepšie postupy a posilniť praktickú spoluprácu vo výskume, vývoji, výrobe a distribúcii vakcín, aby sa zabezpečila ich väčšia dostupnosť, keďže krajiny BRICS tvoria 40 % svetovej populácie a potenciál výskumu je na najvyššej úrovni. Umožňuje rýchlo reagovať na biologické hrozby, koordinovať úsilie na kontrolu infekčných chorôb a zabezpečiť ochranu obyvateľstva.

Hovorca čínskeho ministerstva zahraničných vecí **Wang Wenbin** počas svojho pravidelného brífingu pre médiá 23. marca vysvetlil, že výskumné a vývojové centrum vakcín BRICS a workshop o spolupráci v oblasti vakcín budú sieťou internetových virtuálnych centier a zriaďovanie fyzických centier sa začne až po komplexnom posúdení uskutočniteľnosti.

Založenie BRICS Vaccine R&D Center preukázalo odhodlanie krajín BRICS zamerať sa na spoluprácu v oblasti vakcín, prehĺbiť spoluprácu v oblasti verejného zdravia a podporovať verejné zdravie, vedeckú a technologickú spoluprácu medzi krajinami BRICS. Bola to prvá ruská iniciatíva na zriadenie integrovaného systému včasného varovania BRICS na predchádzanie rizikám masových

infekčných chorôb, ale centrum bolo vytvorené počas čínskeho predsedníctva v BRICS.

Nová rozvojová banka BRICS

Nová rozvojová banka (NDB), vytvorená krajinami BRICS, proaktívne pracuje na finančných otázkach týkajúcich sa projektov v členských krajinách. Dohoda o založení BRICS New Development Bank bola dosiahnutá 15. júla 2014 v brazílskej Fortaleze. Počiatočný kapitál banky bol stanovený na 100 miliárd dolárov. Banka so sídlom v Šanghaji bola založená na financovanie infraštruktúrnych projektov a projektov pre trvalo udržateľný rozvoj BRICS a ďalších rozvojových krajín.

V priebehu rokov banka schválila viac ako 100 projektov v celkovej hodnote viac ako 33 miliárd USD v oblastiach ako doprava, zásobovanie vodou, čistá energia, digitálna a sociálna infraštruktúra a mestská výstavba. V roku 2021 začala NDB rozširovať svoje členstvo a za svoje nové členské krajiny prijala Bangladéš, Egypt, Spojené arabské emiráty a Uruguaj. Má druhé zastúpenie v Južnej Afrike.

Ako združenie sleduje rovnaké trendy, ale v celosvetovom meradle. BRICS predstavuje sieť spolupráce pre regionálne a subregionálne procesy v Ázii, Afrike a Latinskej Amerike. Združenie BRICS sa môže pochváliť agregovaným HDP, vyjadreným v parite kúpnej sily, ktorý dosiahol približne jednu tretinu globálnej hodnoty a prevýšil hodnoty krajín G7. BRICS predstavuje 30 percent suchej pôdy a 45 percent svetovej populácie, podstatnú časť celosvetovej produkcie ropy a iných zdrojov a približne 25 percent svetového exportu. Stručne povedané, združenie má teraz schopnosť tvoriť globálny program dôsledným presadzovaním záujmov globálnej väčšiny.

AUTOR: Kester Kenn Klomegah

Překlad: S.S.

[ZDROJ](#)